

Asia: VN/26437/2022

Luonnos sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi vähimmäistietosisällöksi

Asetus

Onko asetusluonnos selkeä?

Kyllä

Perustelut miksi.

Asetuksen tavoite on selkeä ja on tarkoituksenmukaista määritellä yhteiset indikaattorit hyvinvointialueiden ja kuntien tiedonkeruun pohjaksi. Vähimmäistietosisällöksi indikaattoreita on kuitenkin jo nyt valtava määrä ja työn edetessä niiden määrää on mahdollisesti ajateltu vielä lisättävän

Arvionne tietäjärjestelmävaikutuksista.

Asetuksessa ei mitenkään huomioida THL laaturekisterejä tai niiden tuottamaa tietopohjaa. Niiden yhdistäminen tiedonkeruun järjestelmiin olisi suotavaa

Näkemyksenne, saako asetuksella kerättyä riittävät tiedot.

Nyt määriteltyjen tietojen kerääminen on kiinnitetty valtakunnallisiin tietojärjestelmiin, mutta tiedonkeruu vaatii edelleen jatkokehittämistä, jotta tiedonkeruuta saadaan helpotettua ja automatisoitua sekä ulotettua uusiin, tarpeellisiin indikaattoreihin

Hyvinvointialueen johtamisen vähimmäistieto: ensimmäiset tiedot (2-4 §)

Ovatko nämä asetuksen ensiversioon tulevat hyvinvointialueiden kanssa työstetyt, järjestämistehtävässä hyödynnettävät johtamisen vähimmäistiedot osaltaan riittäviä muodostamaan tarvittavan tietokokonaisuuden? Huomioitavaa on, että tietoja tulee tarkastella itsenäisinä tietoina ja suhteessa toisiinsa sekä suhteessa asetukseen seuraavissa vaiheissa tuleviin vähimmäistietoihin.

Väestön sairastavuutta arvioidaan sairastavuusindeksin (jatkossa terveysindeksin) kautta. Sairastavuusindeksissä diabetes ei ole mukana, mutta terveysindeksissä on. Tyypin 2 diabetekseen esiintyvyys olisi syytä olla omana indikaattorinaan, koska se on erillisenä myös hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvepainokertoimena ja kertoo alueen palvelutarpeesta ja sen kehityksestä hyvin.

Tunnistaen mm. hyvinvointialueenne järjestelmäkehityksen tilanne ja lähtötiedon laatu, millä aikataululla asetuksen vaatimuksen mukaiset johtamisen vähimmäistiedot ovat tuotettavissa?

-

Ovatko valitut mittarit toteutettavissa 1.1.2024 lähtien?

-

Hyvinvointialueen ja kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistieto (5-13 §)

Ovatko ensimmäiset valitut mittarit hyvinvointikertomustyön kannalta tarkoituksenmukaiset?

Hyvinvointikertomuksiin ehdotetuissa indikaattoreissa on mukana yleinen elämänlaatu kansallisten terveystutkimusten kautta ja siinä mittariksi on ehdotettu EuroHis-8. THL koordinoimassa laaturekisterityössä ollaan juuri valitsemassa yhteistä yleistä elämänlaatumittaria, eli vointimittaria. EuroHis-8 ei tässä vaiheessa kuulu listalle, josta mittari valitaan. Tässä kannattaisi kaikessa toiminnassa ottaa käyttöön sama vointimittari.

Hyvinvointialueen johtamisen vähimmäistieto: ensimmäiset tiedot (2-4 §)

Onko luonnos tekniseksi soveltamisohjeeksi selkeä?

-

Perustelut miksi.

-

Onko asetuksen liitteenä oleva tekninen soveltamisohje ja sen liitteet (raportoinnin ja analytiikan käyttötapauskuvaukset, käsitelmallit, palveluluokitus) riittäviä tukemaan asetuksen vaatimuksen mukaisia tietosisältöjen muodostamista?

-

Hyvinvointialueen ja kunnan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman vähimmäistieto (5-13 §)

Onko luonnos tekniseksi soveltamisohjeeksi selkeä?

-

Perustelut miksi

-

Onko asetuksen liitteenä oleva tekninen soveltamisohje ja sen liitteet (indikaattorilistat) riittäviä tukemaan asetuksen vaatimuksen mukaisia tietosisältöjen muodostamista?

-

Muut kommentit

Muut kommentit

Tässä indikaattorit vaikuttavat siltä, että on valittu ne, mistä juuri tällä hetkellä saadaan helpoimmin tietoa kerättyä, eikä ole huomioitu, että tiedonkeruuta voidaan kehittää. Toivottavasti tämä huomioidaan jatkotyössä, jolloin myös nyt määritettävää indikaattorilistaa voidaan muokata ja tarkentaa. Kansanterveyden edistämisen kannalta elintapoihin liittyvät tietosisällöt ja indikaattorit (esimerkiksi ravitsemukseen ja liikuntaan liittyvät) ovat tärkeitä. Samalla esimerkiksi lasten ravitsemukseen liittyvät indikaattorit ovat vielä jonkin verran vajavaisia. Tässä olisi hyvä huomioida myös järjestöjen tarjoamat mahdollisuudet. Muutenkin järjestöyhteistyö olisi hyvä näkyä indikaattoreissa, esimerkiksi suunnitelma järjestöyhteistyölle tai muu vastaava.

Lausuntopyyntöä ei ole lähetetty yhdellekään sosiaali- ja terveysalan järjestölle, ei edes kattojärjestö Sostelle. Myös järjestöt keräävät ja kanavoivat hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tietoa ja ovat tärkeä ja tunnistettu toimija hyvinvointialueilla. Järjestöt kannattaa ottaa mukaan myös tietosisältöjen kehittämiseen jatkossa.

Koski Sari
Suomen Diabetesliitto ry